

Ohjauspalvelut tukea ja ohjausta tarvitseville pitkäaikaistyöttömille Eduro-säätiöllä

Eduro-säätiöllä tuotetaan hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen palveluja n. 800 eri asiakkaalle vuositason. Noin 650 asiakkaan palvelut pienentävät Rovaniemen kaupungin työmarkkinaosuutta n. 700 000 € vuositason.

Eduroon asiakkaille kohdistuvien palvelujen työmarkkinatuen kuntaosuuden pienenemiseen vaikuttavat kaupungin järjestämät sosiaalipalvelut, Kelan järjestämät ammatillisen kuntoutuksen palvelut, erilaisten oppilaitosten järjestämät koulutuspalvelut ja TE-hallinnon järjestämät työllistymistä edistävät palvelut. Eduron työllisyyden edistämisen asiakkaille kiinnitetään aina TE-hallinnon työllistymistä edistävän palvelun lisäksi kaupungin hankkima ohjauspalvelu.

Säätiön 650 asiakkaasta on arvioitu, että noin 75 henkilöä työllistyy joko palkkatuella, edelleen sijoituksena yritykseen tai oppisopimuskoulutukseen. Avoimille työmarkkinoille näistä asiakkaista työllistyy noin 10 työtöntä vuositason. Työsuhteet ovat pääsääntöisesti määräaikaista.

Säätiön asiakkaiden tilanne avointen työmarkkinoiden näkökulmasta on haasteellinen. Alueellisen työvoima- ja yrityspalvelujen kokeilun asiakkaista (työmarkkinatuen rahoitusosuuden listalla olevista asiakkaista) n. 28 % ei ole työkykyisiä ja 23 % ei ole motivoitunut työllistymistä edistävästä toimenpiteistä ja niihin liitetystä ohjauspalveluista. Näin ollen yli puolet (51 %) asiakkaista ei ole työmarkkinoiden käytettävissä ja tarvitsee pääsääntöisesti terveys- ja sosiaalipalveluita (myös nämä palvelut pienentävät työmarkkinatuen kuntaosuutta). Noin toinen puoli (49 %) asiakkaista on pääsääntöisesti osatyökykyisiä, johtuen monista syistä. Näiden asiakkaiden työhön kuntoutumisen polku on pitkä ja työllistykseen työkykynsä mukaan asiakkaat tarvitsevat ohjauksen ja tuen lisäksi rakenteen, joka mahdollistaa myös osittaisen työn tekemisen. Jotta kaikki potentiaalinen työkyky saadaan alueen elinvoiman vahvistamiseen, tarvitaan jonkinlainen alusta esim. tuetun työn osuuskunta, jossa he voivat antaa panoksensa Rovaniemen kaupungille ja kaupungin kotitalouksille ja yrityksille.

Lapin säätiöt Eduro mukaan lukien ovat hakeneet yhteistyössä Lapin koulutuskeskuksen kanssa työpooli-hanketta, jossa pyritään vastaamaan uudistetuilla menetelmillä sekä jaetulla asiantuntijuudella ja ohjaus ja opetuskokemuksella työpaikkojen ja työntekijöiden kohtaantongelmaan Lapin alueella. Hanke käynnistyy 1.8.2018 ja päättyy 31.12.2020.

Hankkeessa pyritään yhteistyötä ja ajantasaista digitalisaatiota hyödyntämällä opiskelijoiden, putoamisvaarassa olevien opiskelijoiden, työttömien ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevien henkilöiden olemassa olevan osaamisen parempaan tunnistamiseen ja tunnustamiseen, työmarkkinoiden tarpeita vastaavaksi.

Osaamista kartoitetaan ja kehitetään asiakkaiden tarpeiden mukaan eri työ- ja oppimisympäristöissä, työpaikoilla, kouluissa sekä digitaalisissa oppimisympäristöissä. Kohtaantongelmaan vastaamisessa hyödynnetään tietoa työelämään tarvittavasta osaamisesta (C&Q -järjestelmä, Tiitus Students -sovellus). Säätiön koulutusvalmentaja ja koulutuskeskuksen opettaja

auttavat myös työnantajia löytämään ja rekrytoimaan heidän tarpeisiinsa sopivat, yhteistyöllä työelämään koulutettavat opiskelijat sekä tukevat ja ohjaavat työnantajia opiskelijoiden osaamisen kehittymisen ohjaamisessa työpaikoilla.

Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistämiseksi Lapin koulutuskeskus sekä Lapin säätiöistä Eduro ja Saura ovat suunnitelleet ja toteuttaneet yhdessä Osma-hankkeessa toimintaa, jolla nopeutetaan maahanmuuttajien kotoutumista yhdistämällä nykyinen peräkkäin etenevä kotoutumismalli samanaikaistoinnaksi. Kehitetystä mallissa kieli- ja työkulttuurivalmennus on yhdistetty työn tekemiseen ja ammatillisen osaamisen hankkimiseen jo heti alusta alkaen säätiöissä.

Hanke on käynnistynyt syksyllä 2016 ja se jatkuu vuoden 2018 loppuun saakka. Rovaniemen alueella Osma hankkeessa on vuoden 2017-6/2018 aikana tuettu tehokkaaksi hioutuneella yhteistyöllä yhteensä 68 maahanmuuttaja-asiakkaan kotoutumista ja työelämään kiinnittymistä. Syksyllä 2018 kehitettyä toimintaa raportoidaan, julkaistaan ja juurrutetaan siten, että se palvelee maahanmuuttajien parempaa työllistymistä myös jatkossa.

Lapin koulutuskeskuksen ja säätiön erityisasiantuntijoista on muodostunut tiivis monialainen joukko, jotka ovat tehokkaasti valmentaneet asiakkaita yhdessä kohti työelämää prosessin alusta lähtien. Maahanmuuttaja-asiakkaiden osaaminen ja työllistymisen edellytykset kartoitettu tarkasti, CV:t ja työturvatietyös on päivitetty sekä työelämän edellyttämä kielitaito, sekä opintoihin tai työelämään siirtymisen ohjaustarve kartoitettu tarkasti.

Asiakkaat saavat kartoitusjaksolta kielitaitotodistuksen, osaamistodistuksen sekä henkilökohtaisen osaamisen kehittämisen suunnitelman (HOKS). HOKS:n avulla asiakkaita lähdetään ohjamaan kohti koulutusta tai työtä sekä vahvistamaan osaamista kunkin asiakkaan sekä työpaikkojen ja oppilaitosten tuen tarpeisiin perustuen. Osaamisen kehittämisen vaiheessa hankkeessa menetelminä hyödynnetään maahanmuuttaja-asiakkaiden tarpeisiin hiottua yksilöllistä koulutus- ja/tai työhönvalmennusta sekä tarpeen mukaan työpaikoille vietävää tehostettua työvalmennusta ja/tai kielen opetusta. Oikein kohdennetuilla menetelmillä asiakkaan kiinnittyminen työelämään tai opintoihin, joiden avulla hän tulee työllistymään.

Uudenlaiset ratkaisut työllistymisen edistämiseksi

Rovaniemen kaupunki hallinnoi Monimuotoiset työmarkkinat ja verkostot työllistymisen mahdollistajana -hanketta, jossa luodaan yhdessä oppilaitosten ja alueen elinkeinoelämän kanssa monimuotoisten työmarkkinoiden toimintamalli. Hankkeen kautta kaupunkiin on voitu palkata työllisyyskoordinaattori ja yrityskoordinaattori. Malliin sisältyy työnhakijoille suunnattujen työllistymiseen ja yrittäjyyteen ohjaavien palvelusisältöjen kehittäminen, palveluverkoston rakentaminen ja palvelujen tuottaminen yhdessä. Kevään aikana hankkeessa on kartoitettu yritysten osaamis- ja työntekijätarpeita sekä työnhakijoiden työllistymisvalmiuksien parantamiseksi tarvittavia keinoja, joiden pohjalta on suunniteltu ja toteutettu Rovaniemen kaupungin koordinoimana yhdessä oppilaitosten, Nuorten Ohjaamon ja muiden toteuttajien kanssa työnhakuvalmennusohjelman sisältöjä. Valmennusohjelma koostuu erilaisista tapahtumista ja työpajoista sekä lupa- ja korttikoulutuksista, joihin osallistuminen on maksutonta ja vapaaehtoista.

Hankkeen toiminta on painottunut erilaisten rekrytointi- ja infotapahtumien järjestämiseen, joissa on mahdollistettu työnhakijoiden ja työnantajien kasvokkainen kohtaaminen, verkostoituminen ja uusien työmahdollisuuksien löytäminen. Hankkeessa on järjestetty yhdessä Nuorten Ohjaamon kanssa Rakennus- ja kiinteistöalan rekrymessut, Työtä metsästä ja Matkailusta mahdollisuuksia -rekrytapahtumat yrityksiltä ja työnhakijoilta esille nousseiden tarpeiden pohjalta. Rekrytointitapahtumista sekä työnhakijoilta että työnantajilta saatu palaute on ollut positiivista. Hankkeen toiminta-aikana hankkeen järjestämiseen rekrytointitilaisuuksiin on osallistunut noin 300 työnhakijaa ja noin 35 yritystä. Alueellisen kokeilun tavoitteita hankkeessa on tuettu järjestämällä kokeilun kohderyhmään kuuluville infotilaisuuksia, joihin on pyydetty paikalle toimijaverkostoa tuomaan esille työnhakija-asiakkaille erilaisia työllistymistä helpottavia vaihtoehtoja. Tapahtumissa työnhakija-asiakkaat on tavattu henkilökohtaisesti, kartoitettu heidän palvelutarpeita ja työllistymisen mahdollisuuksia.

Hankkeen kautta on käynnistetty Työnhakukahvila toiminta, joka tarjoaa työnhakija-asiakkaille matalan kynnyksen kohtaamispaikan työnhakijoiden keskinäiseen verkostoitumiseen ja vertaistiedon jakamiseen. Kevään teemoina on ollut mm. aktiivimalli, itsensä työllistäminen, matkailualan työmahdollisuudet ja alueen kasvunäkymät. Työnhakukahvila on kerännyt paikalle keskimäärin 10-20 työnhakijaa, mikä kertoo että tällaiselle uudelle toiminnalle on tarvetta. Tämän lisäksi Rovaniemen kaupungin, Lapin yliopiston ja Lapin AMK:n hanketyöntekijät tarjoavat työnhakija-asiakkaille yksilöohjausta, jolla selvitetään työnhakija-asiakkaiden osaamis- ja palvelutarpeita ja suunnitellaan räätälöityjä ohjauspolkuja.

Yrityksistä on kerätty ja kerätään jatkuvasti tietoa eri organisaatioissa. Esim. REDU on kartoittanut C&Q-ohjelmiston avulla laajasti yrityksissä vaadittavia osaamisalueita ja rekrytointitarpeita. Rovaniemen Kehityksessä on ollut kevään 2018 aikana meneillään Kasvun Savotta – valmennusohjelma lappilaisille kasvuyrityksille. Alueen kasvuyrityksiä on myös Rovaniemen kaupungilla kartoitettu Vainu- ohjelmiston avulla. TE-palveluilla on myös oma yritystietokantansa. Haasteena on se, miten tämä kaikki tieto saadaan palvelemaan tehokkaammin työllisyyden edistämistä. Tiedon jakamisessa ja hyödyntämisessä tarvitaan yhteistyön koordinointia.

Yrityskoordinaattorin aloitteesta on koottu yritys yhteistyöhön liittyen eri toimijoiden välinen verkosto, jossa ovat mukana Rovaniemen kaupunki, Lapin yliopisto, TE-palvelut ja Ohjaamo. REDU:n kanssa on sovittu olemassa olevan C&Q-aineiston hyödyntämisestä hankkeessa. Aineisto sisältää tietoa yli 200 rovaniemeläisen yrityksen osaamis- ja rekrytointitarpeista.

Tämän aineiston pohjalta suunnitellaan rekrytapahtumia ja erilaisia yritysten tarpeista lähtöisin olevia koulutuksia ja valmennuksia. Lisäksi hankkeessa on suunnitteilla yrityksille suunnattuja rekrytointia helpottavia palveluja. Esim. konkreettista apua työnhakijoiden kartoittamiseen ja haastatteluihin, sekä neuvontaa erilaisten työllistämistä edistävien tukien hyödyntämiseen.

Yhteistyössä Ohjaamon kanssa on lisäksi kartoitettu kevään aikana lähes 40 yrityksen rekrytointitarpeita ja kysytty yrityksiltä olemassa olevien, yrityksille suunnattujen TE-palveluiden tunnettavuutta. Näiden jo olemassa olevien työllistämisen tukimuotojen ja palveluiden hyödyntämistä voidaan edistää yritys yhteistyön kautta.

Kuntatyöllistäminen

Kuntatyöllistäminen on laskelmien mukaan taloudellisesti suhteellisen edullinen ja vaikuttava keino työmarkkinatuen menoihin vaikuttamiseen. Lisäksi se tarjoaa työttömille työnhakijoille oikeita ja mielekkäitä työn tekemisen paikkoja ja mahdollisuuksia sekä täyttää työnhakijan työssäoloehdon. Työssäoloehdon täyttyminen on olennainen asia työmarkkinatukimenoihin vaikuttamisessa. Työnhakijan työssäoloehto täyttyy 6 kk työskentelyllä kun työaika on vähintään 18 tuntia viikossa. Palkkatuetusta työstä 75% lasketaan työssäoloehdon täyttäväksi työksi eli palkkatuetussa työssä ollessa 8 kk työllistymisjakso täyttää työssäoloehdon. Kun työssäoloehto tulee täyteen, työmarkkinatuen päivien kertyminen alkaa alusta niin että ensin työnhakija saa 400 päivää ansiosidonnaista ja sen jälkeen 300 päivän työmarkkinatuen kertymä alkaa uudestaan. Eli työnhakija ei palaudu kunnan osarahoittaman tuen piiriin seuraavan 700 päivän aikana (noin 2 vuotta 7 kk).

Jos esimerkiksi kunta työllistää yhden maksuosuuslistalla olevan työttömän omaan organisaatioonsa, ovat palkkakustannukset keskimäärin noin 16 000 euroa 8 kuukauden ajalta, johon saadaan palkkatukea valtiolta noin 50 %. Palkkakustannusten menot ovat siis kaupungille 8 000 euroa. Samanaikaisesti kunta säästää kunnan osarahoittamasta työmarkkinatuesta eli passiivisesta työmarkkinatuesta 2 800 euroa työllistymisjakson ajalta. Nettokustannus kaupungille on siten 5 200 euroa 8 kuukauden ajalta. Kahdeksan kuukauden jälkeen, jos henkilö jää uudelleen työttömäksi, ei hän palaudu passiivisen työmarkkinatuen eli kunnan osarahoittaman tuen piiriin seuraavan 700 päivän aikana. Tämä säästää kaupungin menoja passiivisen työmarkkinatuen osalta yhteensä 10 850 euroa tämän 700 päivän ajalta. Suuntaa antava kokonaissäästö kaupungin talouteen on 5 650 euroa 2 vuodessa ja 7 kuukaudessa yhtä työllistettyä henkilöä kohti verrattuna siihen että henkilö olisi saman ajan passiivituella ja kunta maksaisi osan työmarkkinatuesta. Tämän lisäksi tulevat tietenkin myös verotulojen kasvun myötä syntyvät säästöt kun työnhakija siirtyy työmarkkinatuelta ansiosidonnaisen tai peruspäivärahan saajaksi. Kaupunki työllistää vuoden 2018 aikana arviolta 60 kuntaosuuslistalla olevaa henkilöä vähintään 8 kuukauden ajaksi, niin että heidän työssäoloehdonsa täyttyy. Yllä esitetyn laskentamallin mukaan tällä saadaan noin 340 000 euron säästö verrattuna siihen tilanteeseen, että nämä henkilöt olisivat passiivituella 2 vuoden ja 7 kuukauden ajan.

Kunnan työllistymisjakson vaikuttavuutta voidaan parantaa työhönvalmennuksen tai työnetsinnän avulla niin, että palkkatukijakson päättyessä jo haetaan aktiivisesti työllistämisjakson jälkeistä työpaikkaa esimerkiksi yrityksistä. Tällainen malli on otettu pilotoitavaksi vuoden 2018 alusta ja sen tuloksia tarkastellaan loppuvuoden aikana.

Palkkatuki työllistämisen tukena myös yrityksiin ja yhdistyksiin

TE-toimisto tukee työllistämistä palkkatuen avulla kunnan lisäksi myös yrityksiin ja yhdistyksiin. Palkkatuki on työnantajalle työttömän työnhakijan työllistymisen edistämiseksi myönnettävä tuki palkkauskustannuksiin. Palkkatuetun työn tarkoituksena on parantaa tuella palkattavan henkilön ammatillista osaamista ja edistää työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Palkkatuen myöntäminen on aina tuella palkattavaan liittyvä harkinnanvarainen tuki ja sen myöntäminen lähtee aina työttömän työnhakijan palvelutarpeesta. (Työ- ja elinkeinoministeriön ohje julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain ja asetuksen soveltamisesta luku 7, 1 §). Palkkatuen suuruus määräytyy joko tuella palkattavan henkilön työttömyyden keston perusteella tai vamman

tai sairauden aiheuttaman tuottavuuden alentuman perusteella. Palkkatuen määrä on enintään 30, 40 tai 50 % työnantajalle tuella palkatusta aiheutuvista palkkauskustannuksista. Palkkatuen enimmäismäärä on 1 400 euroa kuukaudessa (JTYPL, soveltamisohje, luku 7, 8 §) .

Palkkatuki ei välttämättä ole kovin tunnettu tukimuoto yritysten keskuudessa ja siitä markkinoiminen yrityksille on tärkeää. Yritykset tarvitsevat taloudellisen tuen lisäksi tietoa ja tukea koko työllistämisprosessin ajaksi. Tällä hetkellä Rovaniemen kaupungissa toimii Nuorten Ohjaamo ja Monimuotoiset työmarkkinat ja verkostot työllistymisen tukena-hanke, joiden avulla yrityksille voidaan viedä tietoa-, neuvontaa ja ohjausta erilaisista työllistämisen tavoista ja tukimuodoista. Myös Eduro-säätiö markkinoi palkkatukimahdollisuutta työllistävillä yrityksillä. Tiedon vieminen yrityksiin ja yritykselle annettava tuki koko työllistämisjakson ajan vaatii kuitenkin resurssointia myös hankkeiden jälkeen esimerkiksi yrityskoordinaattorin tai työnetsijän muodossa.

Haasteena yhdistyksiin työllistämisen osalta on se, että pienillä yhdistyksillä ei välttämättä ole mahdollisuutta palkkatuen jälkeen jäävän palkan kustannusten maksamiseen.

Kuntalisä tukena kolmannen sektorin työllistämiseen

Rovaniemen kaupunki myöntää harkinnanvaraista kuntalisää vaikeasti työllistyviä työttömiä palkkatuella työllistävälle yleishyödyllisille järjestöille, yhdistyksille ja säätiöille työntekijän palkkauskuluihin. Työllisyyden hoitoon varattuja määrärahoja kohdennetaan pääosin yli 300 päivää työttömänä olleille. Tällä toimenpiteellä pyritään vaikuttamaan passiivitukena maksettavan työmarkkinatukiosuuden määrään ja samalla tarjoamaan työmahdollisuuksia niille työhakijoille, joiden työllistyminen yksityissektorille on haasteellista.

Kuntalisään on varattu vuodelle 2018 määrärahaa 165 000€. Huhtikuun loppuun mennessä v. 2018 kuntalisää on myönnetty kolmelle eri yhdistykselle 26 henkilöstä. Vuonna 2017 kuntalisää myönnettiin 35 eri henkilöstä neljälle eri kolmannen sektorin toimijalle yhteensä 41 800€. Kuntalisän määrä henkilöä kohden vuodelle 2018 on enintään 350€/kk 8-12 kuukauden ajan (poikkeuksena oppisopimuskoulutukset joihin kuntalisää voidaan myöntää koko oppisopimuskoulutuksen ajalle), kun se aiemmin oli 170€/kk ensimmäisestä vuodesta ja 500€/kk toisesta vuodesta. Käytännössä palkkatukipäätökset tehdään yhdeksi vuodeksi kerrallaan pois lukien oppisopimuskoulutukset. Muutoksella ollaan haluttu lisätä kuntalisän käyttöastetta ja tällä tavoin edistää pitkään työttömänä olleiden työllistymistä alueen yhdistyksiin.

Sosiaalipalvelut pitkään työttömänä olleen tukena

Aikuisten ja työikäisten palvelualueen sosiaalisen kuntoutuksen ja tuen tehtäväalue toteuttaa aikuisille henkilöille sosiaalihuoltolain mukaista palvelutarpeenarviointia ja palveluiden järjestämistä tuen tarpeiden mukaisesti. Pitkään työttömänä olleiden kuntalaisten osalta tehdään lakisääteistä monialaista yhteistyötä työllistymisen tueksi. Monialaisen yhteistyön lakisääteiset muut toimijat ovat te-toimisto sekä Kela. Lisäksi sosiaalipalvelut vastaavat kuntouttavan työtoimintalain mukaisen palvelun järjestämisestä.

Pitkään työttömänä olleiden henkilöiden palvelut järjestetään palvelutarpeenarvointiin tai monialaiseen kartoitusjakson yksilölliseen tuen tarpeeseen perustuen. Palveluna voidaan järjestää sosiaalityötä, sosiaaliohjausta, sosiaalista kuntoutusta, sisältäen työ- ja toiminatakyvyn selvittelyt

yhteistyössä terveydenhuollon eri toimijoiden tai muiden tahojen kanssa sekä kuntouttavaa työtoimintaa. Mikäli palvelutarpeenarvioinnin tai kartoitusjakson perusteella havaitaan, että henkilöllä on työ- ja toimintakyvyn selvittelyn tarvetta prosessi, etenee asiakkaan suostumuksella yhteistyöhön terveydenhuollon ja muiden toimijoiden kanssa. Mikäli arvioidaan, että hoito- ja kuntoutustoimenpiteistä huolimatta työkykyä ei ole, päädytään työkyvyttömyyseläkkeen hakemiseen, johon päätöksen tekee aina eläkelaitos. Arvioinnista huolimatta eläkepääätös voi olla myös kielteinen. Kokonaisuudessaan prosessi voi yhden henkilön kohdalla kestää kaksi-kolme vuotta. Mikäli henkilö saa työ- ja toimintakyvyttömyyden perusteella sairauspäivärahaa tai kuntoutusrahaa, ei hänellä samanaikaisesti ole oikeutta työttömyysturvaan. Toisaalta voi syntyä tilanne, etteivät sairaus- ja kuntoutusrahan myöntämisperusteet täyty, jolloin työttömyysetuuden saanti voi jatkua. Pitkittyneesti työttömänä olleiden henkilöiden lakisääteinen sosiaaliturva muodostuu pääsääntöisesti työttömyys päivärahasta, työmarkkinatuesta sekä mahdollisesti toimeentulotuesta ja yleisestä asumistuesta. Perustoimeentulotuki on siirtynyt valtakunnallisesti vuoden 2017 alusta Kelan hoidettavaksi ja myönnettäväksi. Kuntaosuus perustoimeentulotuen menoista on 50 %.

Jos henkilön työelämäosallisuutta voidaan tukea sosiaalisen kuntoutuksen ja kuntouttavan työtoiminnan keinoin, voidaan hänet ohjata ko. palveluihin. Kuntouttavaa työtoimintaa toteutetaan Eduro-säätiöllä hyvinvointia tukevana, toiminnallisena työkyvyn arviointina tai työhön ja koulutukseen suuntavana kuntouttavana työtoimintana. Edurolle varattu määräraha palveluiden ostoon vuodelle 2018 on 259 000 euroa.

Sosiaalisen kuntoutuksen monipuolistamiseksi ja vaihtoehtojen lisäämiseksi, on vuodesta 2016 alkaen omana toimintana kehitetty myös ryhmätoimintaa. Toiminta hankitaan eri järjestöiltä sekä toteutetaan yhdessä kaupungin omien toimijoiden lisäksi esimerkiksi seurakunnan kanssa. Tämän lisäksi yksilöllisiä kuntouttavan työtoiminnan paikkoja on kaupungin yksiköissä, järjestöissä ja seurakunnalla. Toimintaan ostamiseen varattu määräraha vuodelle 2018 on 100 000 euroa.

Vuoden 2017 aikana on toteutunut 21 sosiaalisen kuntoutuksen ryhmää. Ryhmissä on aloittanut 156 henkilöä ja yksilöpaikoilla on ollut 46 henkilöä. Vuoden 2017 aikana kuntouttavan työtoiminnan päiviä on toteutunut yhteensä 10 644, joista noin puolet on toteutunut Edurolla ja puolet oman toiminnan sosiaalisen kuntoutuksen ryhmä- ja yksilöpaikoilla. Valtionkorvausta kuntouttavan työtoiminnan ajalta maksetaan 10,09 euroa/päivä.

Ohjaamo nuorten työllistymisen tukena

Ohjaamo on koonnut kevästä 2015 alkaen nuorten koulutus-, työvoima- ja ohjauspalvelut kokonaisuudeksi, joka valmentaa nuoria muuttuvaan työelämään ja sitouttaa heitä osaksi yhteiskuntaa. Ohjaamo Rovaniemen toimintamalli on tunnistettu yhdessä Ohjaamo Lahden kanssa hyväksi käytännöksi valtakunnan tasolla. Ohjaamon ydintehtävä on nimensä mukaisesti ohjata nuorta pääsemään eteenpäin polullaan kohti työtä, koulutusta tai parempaa arkea kulloinkin tarvitsemansa palvelun kautta. Ohjaamo toimii käyttöliittymänä työmarkkinoille, koulutukseen ja tarvittaessa koko palvelujärjestelmään, jolloin nuoren ei tarvitse tietää minkä viranomaisen tai palveluntuottajan puoleen hänen tulisi kääntyä. Lisäksi Ohjaamo on tuonut uuden mahdollisuuden yhteisen, moniammatillisen tiedon tuottamiselle ja tiedolla johtamiselle.

Alkuvuodesta 2018 Ohjaamolla aloitti kolme TE-toimiston työntekijää työ- ja elinkeinoministeriön osoittamilla määrärahoilla. Yksi TE-asiantuntija vastaa työnhakija-asiakaspalvelusta, toinen

työnantaja-asiakkaista ja kolmannen vastuulla on Lapin TE-toimistojen ohjaamopalveluiden koordinointi. TE-toimiston työntekijät Ohjaamolla tarjoavat nuorille kaivatun kasvokkain kohtaamisen mahdollisuuden. Elämän ensimmäiseen työpaikkaan liittyy usein paljon kysymyksiä, ja elämään ajoittuu usein samaan aikaan myös muita uusia asioita. Nuorten ystävien työhönvalmentaja vastaa erityistä tukea tarvitsevien, vastavalmistuvien nuorten työllistämisestä. Ostopalveluina hankitaan työllistymisen personal trainerin palveluita, työhönvalmennusta, tuettua työkokeilua sekä yrittäjyysvalmennusta ja erilaisia yrittäjyysinfoja.

Yhteistyö oppilaitosten kanssa on erittäin tiivistä. REDU:n koulutusohjaaja on päivittäin tavattavissa Ohjaamolla. Koulutusohjaaja etsii yhdessä nuoren kanssa tapoja oman osaamisen kehittämiseksi, olipa kyse ammatinvalinnasta, ensimmäisestä opiskelupaikasta tai jatko-opinnoista. Myös oppilaitosten toteuttamat hankkeet tekevät tiivistä yhteistyötä Ohjaamon kanssa. Ohjaamon kolme omaa ohjaajaa tarjoavat tukea, tietoa ja neuvontaa työllistymiseen, koulutukseen ja hyvinvointiin sekä osallisuuteen.

Ohjaamon keskeisin tavoite on nuorten työllistymisen tukeminen. Suorimmin siihen päästään tekemällä tiivistä yhteistyötä alueen elinkeinoelämän kanssa ja vastaamalla osaavan työvoiman kysyntään.

Ohjaamo Rovaniemi on luonut matalan kynnyksen yhteistyöalustan myös toimijoiden väliselle yhteistyölle ja vahvistanut erityisesti vuoden 2018 aikana työnantaja- ja yritys yhteistyötä. Ohjaamo Rovaniemi on keväällä 2018 järjestänyt yrityksiltä ja työnhakijoilta nousseiden tarpeiden pohjalta yhdessä Monimuotoiset työmarkkinat ja verkostot -hankkeen kanssa Rakennus- ja kiinteistöalan rekrymessut sekä metsä- ja matkailualan rekrytapahtumat sekä itsenäisesti kesätyöseteli-rekryn ja Matti myöhäisten kesätyörekrytapahtuman. Näiden lisäksi Ohjaamon tiloissa on järjestetty työnantajatreffejä eri työnantajien kanssa ja mahdollistettu näin nuorille positiivinen työhaastattelukokemus ja suora kontakti työnantajaan. Kevään rekrytapahtumissa on yhteenlasketusti ollut n. 550 nuorta ja yli 60 eri työnantajaa. Kevään tilaisuuksissa työllistyneiden määrä lasketaan kymmenissä ja monen kohdalla tilaisuuteen osallistuminen on ollut ratkaiseva aktivoiva askel kohti myöhempää työllistymistä, koulutuspaikkaa tai työllistymistä edistävää palvelua, joita Ohjaamo tarjoaa. Ohjaamolla nuoren on mahdollista myös tehdä ja tulostaa ilmaiseksi tarvittavat työnhakuasiakirjat esimerkiksi joka keskiviikkoa järjestettävässä CV-pajassa.

Rekrytapahtumien lisäksi Ohjaamo on mukana järjestämässä useita työllisyyteen liittyviä infoja niin sidos- kuin kohderyhmällekkin. Infoja pyritään järjestämään monikanavaisesti niin kasvokkain kuin etänäkin ja vuoden 2018 aikana sosiaalista mediaa on vahvemmin hyödynnetty etenkin nuorten tavoittamisessa ja tiedon jakamisessa heille mielekkäällä tavalla.

Hankkeena käynnistyneeseen toimintaan on kirjattu tähän mennessä 1402 asiakasta, joista 586:lla asiakkuus on ehditty päättää. Työn tuloksista kertoo se, että kun 60 % asiakkaista on aloittamishetkellä ollut työttömiä, niin lopettamishetkellä nuorista on ollut 43 % työssä ja 40 % opiskelemassa. (ESR-hankeindikaattorit kesäkuussa 2018).

Tehty työ näkyy myös nuorisotyöttömyyden laskuna tilastoissa, vaikka lasku ei toki olekaan yksin Ohjaamotoiminnan ansiota. Nuorisotyöttömiä oli vuoden 2015 maaliskuussa 632 henkilöä. Vuotta myöhemmin 570 henkilöä. Vuoden 2017 maaliskuussa 475 henkilöä ja vuoden 2018 maaliskuussa 436 henkilöä. Rovaniemen kaupungin maksamassa työmarkkinatuen kuntaosuudessa nuorten

työllisyyskehitys on näkynyt viiveellä ja oikea suunta on löytynyt vasta viimeisen vuoden aikana. Vuoden 2017 kolmen ensimmäisen kuukauden työmarkkinatukimenot olivat alle 30-vuotiaiden osalta 201 576 euroa vastaava luvun ollessa vuoden 2018 kolmen ensimmäisen kuukauden osalta 164 703 euroa.